

El tractament dels menors en temps de guerra

L'any 2003, en plena guerra de l'Iraq i els atacs freqüents dels Estats Units, certs mitjans de comunicació van publicar fotografies sobre les conseqüències dels continuats bombardejos. A aquestes fotografies, els protagonistes solien ser nens i nenes plens de sang o morts o mutilats. Són imatges d'una duresa extrema que, en més d'una ocasió, poden ferir la sensibilitat de les persones. Els diaris que no tenien problemes per mostrar aquesta realitat tan dura foren *El País*, *El Mundo* i *La Vanguardia*. Per contra, el diari *AVUI* va decidir no publicar aquest tipus de fotografia, sobretot a primera plana, i així ho explicà en el seu dia a l'editorial.

Possibles conflictes ètics i deontològics

Segons la majoria de codis ètics i deontològics, el major principi és el dret a una informació verídica i, alhora, marcada per la realitat objectiva. És a dir, s'ha d'informar però mai s'ha de distorsionar la informació. Si es mira aquest principi, s'entén que els mitjans de comunicació *El País*, *El Mundo* i *La Vanguardia* han sobrepassat el seu dret a la informació, per contra del que ha decidit fer el diari *AVUI* i com va publicar en l'edició del 3 d'abril de 2003.

D'altra banda, cal recordar que aquests mateixos codis parlen del deure dels periodistes davant la vida privada i la dignitat de les persones. Aquests conceptes estan lligats al dret a la intimitat i a l'honor. Però també al respecte dels menors. Segons el codi ètic de la professió a Catalunya, s'ha de "respectar el dret de les persones a la seva pròpia intimitat i imatge". I afegeix que s'ha de respectar sobretot en "situacions de vulnerabilitat i malaltia i en casos o esdeveniments que generin situacions d'afflicció o dolor". Per tant, les fotografies publicades a primera plana per part de certs diaris no respecten aquest dret.

A part, dir que aquest mateix codi també parla de la cura de la informació que afecti i estigui relacionada amb els menors, "evitant difondre la seva identificació quan apareixen com a víctimes". Afegeix que no s'identificaran els menors contra la seva voluntat. En aquest cas, aquest punt no s'ha respectat, ja que s'han fet arribar al lector imatges dures amb el patiment dels menors, d'altra banda, segurament s'han publicat sense el seu consentiment.

Finalment, cal parlar de la postura presa pel diari *AVUI*. Aquest mitjà de comunicació ha respectat els drets anteriorment mencionats. No mostrar el sofriment dels més petits no és sinònim de "manipular" la realitat. Com diuen els codis, cal respectar el dret a la informació i cal passar per la realitat objectiva. Aquesta realitat objectiva es pot expressar mitjançant les paraules i no a través de les imatges, ja que es vulnereu certs punts dels codis ètics i deontològics.

Resolució argumentada del cas

És necessari mostrar al món la duresa i la crueltat de les guerres. Durant la primera guerra de l'Iraq, la gent no es va fer una idea de la situació que es vivia, ja que les imatges que arribaven no afectaven la sensibilitat de les persones. Però d'altra banda, les imatges publicades per certs mitjans de comunicació escrits com *El País*, *El Mundo* i *La Vanguardia* han mostrat una nova cara de la realitat que, anteriorment, no s'havia mostrat. Publicar les imatges d'infants mutilats, malferits o morts és sobrepassar el dret de la protecció de menors, la dignitat de les persones i la intimitat. Tot i que siguin persones anònimes per la resta del món, en realitat no ho són. Aquestes imatges acabaran donant la volta al món, com més dures més ressò tindran. El patiment de les víctimes s'acaba sobreposant per damunt de tot.

Com l'AVUI diu en la seva editorial, la societat ha de tenir prou consciència per entendre què passa i per no mostrar en primera plana certes imatges on el patiment i el dolor són els principals protagonistes. No cal amagar la realitat. S'ha de ser prou conscient per adonar-se que darrere de la destrucció hi ha persones (qui la fa i qui la pateix).

Per tant, no és defensable l'opció de posar aquestes imatges marcades pel dolor dels més petits. Les cares de patiment, d'aflicció, de por que reflecteixen els nens i nenes no s'han de mostrar en primera plana i a tot color, per fer més real la situació que va viure el fotògraf. Aquests periodistes han de transmetre el que estan vivint, però no mostrant el sofriment dels infants. Un sofriment que és més dur i cruel.